

Bijlage bij de focuskaart rekenproblemen

Vanaf fase 2 van het BGT worden de gesignaleerde problemen (ernst, aard, ...) duidelijker in kaart gebracht d.m.v. vraagverheldering tijdens een MDO. Deze vraagverheldering wordt door de contactpersoon gedaan samen met school en ouders. Vanuit deze vraagstelling wordt nagedacht over mogelijke verklaringen van het probleem. De maatregelen werden op het mdo besproken en deze blijken ontoereikend. Passende maatregelen opstellen kan niet zonder voldoende zicht op de techniciteit van het rekenen. We kijken naar het huidige functioneren van de leerling en dat kan gaan over de onderdelen van iemands handelen (activiteiten) en/of de deelname van de leerling aan of betrokkenheid bij een levenssituatie (thuis, school, vrije tijd, ...).

Zicht op onderliggende problemen:

- ☐ Moedertaal van de leerling: ☐ NDL
- ☐ Moedertaal van de leerling ☐ ☐ (G)AN-leerling ☐ meertaligheid
- ☐ Scholing in het thuisland ☐ neen. ☐ ja:
- ☐ Hoe lang taalonderwijs?
- ☐ Hoe lang rekenonderwijs?
- ☐ Taalbad gehad? ☐ neen. ☐ ja (hoe lang, resultaat):
- ☐ Wat is de schrijfrichting van de tweede taal?
- ☐ laat beginnen sorteren, seriëren?
- ☐ Zijn er gekende beperkingen m.b.t. visus? Zo ja: visus ☐ L: ☐ R:
- ☐ Komen leerstoornissen voor in de familie?

Zicht op het leren en het toepassen van kennis binnen het deelgebied rekenen

Schrijf in de 2e en 3e kolom van deze tabel waar de leerling vooral fouten maakt. Indien de fouten zich bij getallen kleiner dan of gelijk aan 100 voordoen, geef je dat aan in de tweede kolom en wanneer de fouten zich voordoen bij getallen groter dan 100 en kleiner dan 1000, duid je dat aan in de 3e kolom (tenzij anders aangegeven in de tabel). Beoordeel de huidige rekenvaardigheden van deze leerling naar de norm van het leerjaar waarin hij zit en de leerstof die zijn/haar klas aangeboden heeft gekregen.

Kleur het vakje:

- ☐ **rood** indien dit kind veel fouten maakt op dit gebied van het rekenen.
- ☐ **groen** indien dit kind weinig of geen fouten maakt op dit gebied van het rekenen.
- ☐ zet een vraagteken als je het niet weet.

Deelgebied	< 100	<1000
Getalkennis		
Bewerkingen		
Verticaal rekenen		
Metten en metend rekenen		
Meetkunde		
Vraagstukken		

Zicht op types van rekenfouten

Schrijf in de 2e en 3e kolom van deze tabel waar de leerling vooral fouten maakt. Indien de fouten zich bij getallen kleiner dan of gelijk aan 100 voordoen, geef je dat aan in de tweede kolom en wanneer de fouten zich voordoen bij getallen groter dan 100 en kleiner dan 1000, duid je dat aan in de 3e kolom (tenzij anders aangegeven in de tabel). Beoordeel de huidige rekenvaardigheden van deze leerling naar de norm van het leerjaar waarin hij zit en de leerstof die zijn/haar klas aangeboden heeft gekregen. Denk als voorbeeld aan gelijkaardige rekenoefeningen/leerstof wiskunde die zeker behandeld zijn in het leerjaar waarin deze leerling zit (met zelfde moeilijkheidsgraad).

Kleur het vakje:

- ☐ **rood** indien dit kind veel fouten maakt op dit gebied van het rekenen.
- ☐ **groen** indien dit kind weinig of geen fouten maakt op dit gebied van het rekenen.
- ☐ zet een vraagteken als je het niet weet.

GETALLEN		
Problemen met de getalverwerking en symbolen	< 100	< 1000
☐ gehele getallen correct lezen Maakt de leerling verplaatsingen vb. 16/61, spiegelingen, inversies vb. 2/5, of combinaties vb. 6/9 of andere fouten?		
☐ gehele getallen correct schrijven bij mondelinge opgave: Maakt de leerling verplaatsingen (vb.16/61), spiegelingen, inversies (vb. 2/5), of combinaties (vb. 6/9), verkeerde getallen onthouden of andere fouten?		
☐ getallen met komma tot honderdsten correct lezen vb. 56,73		
☐ getallen met komma tot honderdsten correct schrijven bij mondelinge opgave vb. 763,58		
☐ symbolen begrijpen zoals < > = + - x : %		
GETALLENKENNIS		
	< 100	< 1000
☐ de waarde of betekenis van een getal kunnen aangeven - vb. naar hoeveelheid/grootte ordenen - vb. rangschik volgende getallen van klein naar groot: 356, 812, 475, 128, 89, 98		
☐ bewerkingen kunnen leggen met materiaal: ☐ kan de leerling rekenoefeningen die hij kan oplossen, ook voorstellen met materiaal? vb. $471 - 385 = ..$, $28 \times 3 = ..$, $652 : 4 = ..$		
☐ bewerkingen kunnen leggen met materiaal: ☐ kan de leerling rekenoefeningen die hij niet kan oplossen, voorstellen met materiaal en zo tot een correcte oplossing komen?		
☐ respecteren van de getalstructuur: ☐ correcte positie van E, T, H, D bij het uitrekenen van schriftelijk opdrachten: ☐ *3e kolom: tot 10 000 (vb. 8356)		*
☐ respecteren van de getalstructuur:		*

☐ correcte positie van E, T, H, D bij het uitrekenen van mondelinge opdrachten (getalwoorden): ☐ *3e kolom: tot 10 000 (vb. vierduizend zeventienhonderd vijftien)		
☐ de waarde of betekenis van een getal met tienden en honderdsten kunnen aangeven - o vb. het grootste getal aanduiden tussen meerdere kommagetallen - o vb. 84,56/ 84,65 of 48,56/48,65		
☐ respecteren van de getalstructuur bij kommagetallen met tienden en honderdsten bij het uitrekenen van schriftelijke rekenopdrachten o vb. 572,89		
☐ respecteren van de getalstructuur bij kommagetallen met tienden en honderdsten bij het uitrekenen van mondelinge rekenopdrachten		
PROCEDUREEL		
kennis van rekenalgoritmes, correcte oplossingsstappen	< 100	< 1000
☐ correct toepassen van de brugprocedure bij hoofdrekenen: optellingen en aftrekkingen o vb. $276 + 288 = .$, $853 - 485 = .$		
☐ correcte procedure bij cijferend optellen ☐ met som tot ... o vb. correct gebruik van wisselprocedure/ontlenen		
☐ correcte procedure bij cijferend aftrekken ☐ met aftrektal tot ... o vb. correct gebruik van wisselprocedure/ontlenen		
☐ correcte procedure bij cijferend delen ☐ met deeltal tot ...		
☐ correcte procedure bij cijferend vermenigvuldigen ☐ met product tot ...		
☐ correcte procedure bij rekenen met breuken en procenten o vb. $1/2 - 1/8 = .$, $3/4 \times 2/5 = ..$		
REKENTAAL		
	< 100	< 1000
☐ begrijpen van eenvoudige rekentaal bij enkelvoudige opdrachten: - o vb. "net voor 20 komt ... / het dubbel van 6 is ... / als je 8 en 64 optelt, bekom je ... / - o het product van 4 en 5 / de som van 20 en 50 / het verschil tussen 100 en 50 / ...		
☐ begrijpen van rekentaal die mentale voorstelling vereist bij enkelvoudige opdrachten o vb. "16 is het dubbel van ?" , "16 is de helft van ?" "45 is vier minder dan?" 50 is ... minder dan 75 /		
☐ vraagstukken - o waarbij één rekenbewerking uitgevoerd moet worden. - o Ik koop een computerspelletje van 32,50 euro. Ik geef 40 euro. Hoeveel krijg ik terug? - o waarbij twee of drie rekenbewerkingen moeten gemaakt worden - o Siebe leest elke dag 2 bladzijden . Vandaag begint hij op bladzijde 280.		

o Hoeveel dagen moet hij lezen tot pagina 300.		
RUIMTELIJK-VISUEEL		
	< 100	< 1000
☐ een getal of datum correct situeren op respectievelijk getallijn of tijdslijn (0-2100)		
☐ tekenen van lijnstukken en figuren op raster met getallen (op schaal) tot ...		
☐ berekenen van oppervlakte van een eenvoudig figuur met uitkomst tot ...		
☐ klok met wijzers lezen tot op 5 minuten precies		
☐ getallen bij cijferend rekenen en bij invullen van tabellen mooi onder elkaar kunnen schrijven (E, T, H, D, t, h) o vb. 5648,39		
EXECUTIEVE FUNCTIES: PLANNEN & ORGANISEREN		
☐ Concentratieproblemen bij schriftelijke rekenopdrachten, vele zelfcorrecties, vergissingen		
☐ Concentratieproblemen bij mondelinge rekenopdrachten, vele zelfcorrecties, vergissingen delinge rekenopdrachten		
☐ Combinatietaken scheppen een probleem. Bij langere taken of taken waarbij terzelfder tijd meerdere zaken moeten gebeuren (vb: Met mijn zakgeld koop ik een CD van 19,50 euro, een gezelschapsspel van 22,95 euro en een verjaardagskaart van 2,75 euro. Ik betaal met 50 euro. Hoeveel krijg ik terug?		
☐ Leerling kan meestal goed inschatten welke opgaven hij kan oplossen en welke niet		
☐ Leerling kan het geleerde goed toepassen op gelijkaardige opdrachten (transfer)		
EXECUTIEVE FUNCTIES: WERKGEHEUGEN		
Het onmiddellijk (binnen de 5 à 7 seconden) uit het geheugen kunnen opzeggen of neerschrijven van rekenfeiten (geautomatiseerde kennis)		
☐ Optellingen tot 20 o vb. $12 + 5 = ..$ en $8 + 7 = ..$	≤ 20	
☐ aftrekkingen met aftrektal ≤ 20 o vb. $12 - 5 = ..$ en $18 - 7 = ..$	≤ 20	
☐ optellingen zonder brug, met uitkomst < 100: ☐ T+T, T+TE, TE+T, TE+E, TE+TE o vb. $60 + 24 = ..$ en $43 + 36 = ..$		
☐ aftrekkingen zonder brug met aftrektal < 100: ☐ T-T, T-TE, TE-T, TE-E, TE-TE o vb. $90 - 43 = ..$ en $87 - 34 = ..$		
☐ maaltafels met product < 100 o vb. $7 \times 8 = ..$		
☐ deeltafels met deeltal < 100		

o vb. $64 : 8 = \dots$		
------------------------	--	--

Zicht op het leren en het toepassen van kennis binnen het domein rekenen in andere vakken:

Kruis aan indien er een probleem is vastgesteld, geef eventueel meer uitleg als je kan!

- ☐ Werkhouding en taakgerichtheid: (rustig, impulsief, startgedrag, geconcentreerd, afgeleid, dromerig, beweeglijk, prutsen&prullen, verbeterhouding?, ...)
- ☐ Zelfbeeld:
- ☐ Sterke kanten:
- ☐ Grote motoriek en schrijfmotoriek:
- ☐ Technisch lezen:
- ☐ Begrijpend lezen:
- ☐ Spelling (let op omkeringen, spiegelingen van letters en cijfers)
- ☐ Zelfredzaamheid:
- ☐ Sociaal-emotioneel:
- ☐ Sociale vaardigheden: